

- یکشنبه ۲۲ اسفند ماه ۱۴۰۰**
- سال دوازدهم ▪ شماره ۲۲۶۱**

# نابودی کشاورزی و آلودگی؛ سهم روستاهای بهار واسدآباد از معادن

سپهرغرب، گروه اقتصادی – طاهره ترابی‌مهوش: در پی گفت‌وگو با دهیاران روستاهای اطراف معادن در شهرستان‌های بهار و اسدآباد مشخص شد حقوق قانونی به‌صورت کامل به روستاها پرداخت نشده و یا اینکه اداره کل منابع طبیعی نسبت به پرداخت حقوق روستاییان در پی اخذ جرائم از بهره‌برداران اقدام نمی‌کند.

۲۱ آبان ماه بود که معاون برنامه ریزی و امور زیربنایی معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور در گفت‌وگو با رسانه‌ها با اشاره به اینکه زیرساخت‌های موجود در روستاهای مجاور معادن در اثر تردد خودروهای سنگین تخریب می‌شوند افزود: طبق مصوبه موجود در تبصره ۶ قانون معادن، دولت موظف است ۱۵ درصد از حقوق دولتی وصولی از معادن را به اعتبارات همان استان اضافه کند به نحوی که این اعتبارات در ایجاد زیرساخت‌های روستای مجاور معدن همچنین ایجاد راه و توسعه آن شهرستان مصرف شود؛ اما تاکنون این قانون به شیوه مناسبی عملیاتی نشده است. نعمت‌اله رضایی وی با بیان اینکه حمایت از معدن به علت نقش این بخش در اقتصاد، اشتغال و سهم آن‌ها در تولید ناخالص ملی، الزامی است، گفت: از سوی دیگر باید به حقوق ساکنان روستا نیز توجه داشته و همچنین قوانین را نیز باید رعایت کرد.

وی ادامه داد: در قانون برنامه ششم توسعه بند پنج ماده ۴۳ عنوان شده است در مواردی که به علت بهره‌برداری از معادن و فعالیت صنایع معدنی خساراتی به اهالی ساکن در منطقه و بخش کشاورزی وارد شود علاوه بر عوارض آلایندگی، طبق مصوبه شورای معادن باید یک درصد از فروش محصولات معدنی به خزانه معین استان و سپس به خزانه‌داری کل کشور به این روستاها اختصاص یابد.

معاون برنامه ریزی و امور زیربنایی معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم کشور با اشاره به فعالیت شورای معادن در پایتخت و در استان‌های مختلف گفت: در این شورا وزیر صمت و مدیران دیگری حضور دارند که به نوعی به وزارت صمت مرتبط هستند و البته همین شرایط و در اولویت قرار داشتن بخش صنایع و معادن برای اعضای این شورا، توجه آن‌ها به معدن است و کمتر به مسائل مربوط به روستا توجه دارند.

رضایی با تأکید بر اینکه در این شورا باید نماینده سازمان برنامه و بودجه و وزارت اقتصاد حضور داشته باشند افزود: این دو قانون تاکنون مغفول مانده و اگر وصولی

وجود داشته بسیار ناچیز بوده و البته در زمینه‌هایی که قوانین مشخص کرده مصرف نشده است.

وی گفت: در سفر رئیس جمهور به استان سمنان دستوری صادر شد که حتماً حقوق مردم لحاظ و حتی اگر معوقاتی هست در این زمینه، پرداخت شود حال آنکه طی چند سال گذشته در استان همدان نیز شاهد اعتراض اهالی چند روستا به فعالیت معادن و عدم پرداخت حقوق قانونی بودیم.

بر این اساس با توجه به اهمیت موضوع برآن شدیم تا با تنی چند از دهیاران روستاهای مجاور معادن گفت‌وگویی را ترتیب دهیم که در ادامه می‌خوانید.

دهیار روستای باباعلی با بیان اینکه این روستا جزء بخش صالح آباد شهرستان بهار است که معدن سنگ آهن در سمت جنوب شرقی و در سه کیلومتری این روستا واقع شده گفت: معدن سنگ آهن باباعلی در فاصله ۳۹ کیلومتری شمال غرب همدان و چهار کیلومتری جنوب غرب این روستا قرار دارد.

میلاد صدیقی‌شایسته با بیان اینکه مشکل اصلی ما در حال حاضر با اداره کل منابع طبیعی

## اقتصادی

|                                                                               |                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |
| <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> | <div><div><span><span> </span> <span> </span></span></div><span></span></div> |

است گفت: طی سال‌های گذشته بخشی از املاک، اراضی و مراتع اهالی با سند موجود توسط این معدن تصرف شده بود اما این اداره کل طی چند فقره پرونده، معدن‌کار را جریمه کرده اما ریالی به اهالی روستا پرداخت نکرده است.

وی با اشاره به اینکه این مسئله طی چند سال اخیر بارها و بارها از سوی اهالی روستا و به نمایندگی آن‌ها از سوی دهیاری دنبال شده و حتی در رسانه به آن پرداختیم اما نتیجه‌ای حاصل نشد، ادعان کرد: اخیراً نیز موضوع را به‌صورت مکتوب بازهم برای بخشداری فرستادیم که در استان پیگیر موضوع و احقاق حق مردم شوند.

وی با تأکید بر اینکه شاید سال‌های گذشته اهالی به تخریب معدن معترض بودند اما امروز علاوه بر درست کردن جاده تخریب‌شده، شرکت صبا نور خود منجر به توسعه و ایجاد زیرساخت‌های رفاهی در روستا از احداث شبکه فلاب گرفته تا استقرار پزشک، بازسازی مدرسه و امامزاده شده است، گفت: بازهم تأکید می‌کنم مسئله و مشکل ما اداره کل حفاظت از منابع طبیعی است.

یک کارشناس بازار نفت عنوان کرد:

## کنترل قیمت نفت با ورود طلای سیاه ایران به بازار

**اوپک پلاس ظرفیت مازاد ندارد**

قیمت را کنترل کنند، اما در حال حاضر ظرفیت مازادی برای تولید در بین اعضای اوپک‌پلاس وجود ندارد.

وی یکی از مهم‌ترین عوامل کاهش عرضه نفت را کاهش سرمایه‌گذاری‌ها در سه سال گذشته عنوان کرد و بیان‌داشت: کاهش قیمت نفت یکی از اصلی‌ترین دلایل افت سرمایه‌گذاری‌ها بوده است.

این کارشناس بازار نفت تصریح کرد: با توجه به افزایش قیمت نفت، در ماه‌های آینده دو تا سه میلیون بشکه در روز به تولید نفت شیل اضافه می‌شود.

قربان ادامه داد: بر همین اساس کشورهای عضو اوپک‌پلاس به‌دنبال قیمت نفت بین ۸۰ تا ۹۰ دلار در هر بشکه هستند تا تولید نفت شیل و همچنین انرژی‌های تجدیدپذیر اقتصادی نشود.

وی افزود: اگرچه اکنون قیمت نفت بالای ۱۱۰ دلار در هر بشکه است اما نمی‌توان انتظار داشت که میانگین قیمت سال ۲۰۲۲ میلادی بیش از کانال ۸۰ دلار باشد.

قیمت نفت به‌دنبال حمله روسیه به اوکراین و کاهش عرضه در بازارهای جهانی، با رشد

تضییع حقوق اهالی روستا بوده است زیرا طی این سال‌ها ارزش پول بسیار نوسان داشته و یقیناً اگر در موعد مقرر سالانه پرداخت می‌شد کارایی بیشتری داشت، تصریح کرد: علاوه بر این شفافیت لازم در خصوص موعد قرارداد و میزان مجاز بهره‌برداری توسط بهره‌بردار وجود ندارد. وجدانی نجاتی با تأکید بر اینکه شورای جدید روستا معتقد است موعد قرارداد ۱۰ ساله بوده و اکنون منقضی شده و باید قرارداد جدید جهت بهره‌برداری منعقد شود گفت: از طرفی در بخش‌هایی از اراضی کشاورزی اطراف معدن، شاهد تعدی و تجاوز به این اراضی از سوی معدن بوده و هستیم.

وی با تأکید بر اینکه اهالی خواستار احقاق حقوق خود هستند تصریح کرد: متأسفانه حرکت خودروهای حمل بار منجر به تخریب جاده روستایی و مراتع و در عین حال برخاستن گرد و خاک در هوا و نشست آن روی اراضی کشاورزی شده که در پی آن تخریب محصولات و گلايه‌مندی مردم را به‌دنبال دارد.

وی با اشاره به اینکه کسی پاسخگوی ما در عرصه احقاق حقوق اهالی روستا در برابر بهره‌بردار از معدن نیست تشریح کرد: انتظار می‌رود رسانه‌ها در این زمینه ورود جدی داشته باشند.

مع‌الوصف با توجه به آن‌که گفته شد متأسفانه گویی معادن در روستاها نه‌تنها موتور محرک توسعه نشدند بلکه به روش‌های مختلف یکی به ضرب و زور بهره‌بردار و دیگری به ادعان اهالی روستا با اجحاف اداره کل حفاظت از منابع طبیعی مورد بی‌مهری قرار گرفته و سهمی جز آلودگی و نابودی اراضی کشاورزی نداشته‌اند. البته نباید از خدمات درخور و مناسبی که از سوی بهره‌بردار معدن سنگ آهن این روستا یعنی شرکت صباور ارائه می‌شود به راحتی عبور کرد؛ اما آنچه مسلم است اینکه این خدمات مابه‌ازایی داشته که گویی به جای جیب اهالی، در خزانه دولت و به تعبیر بهتر اداره کل منابع طبیعی شهرستان متنوع و‌اریز شده بنابراین انتظار می‌رود تدابیر درستی برای احقاق حقوق خاصه اهالی روستاهای اطراف معادن بنا به تأکید ریاست جمهوری در دستورکار بهره‌بردار و دستگاه ذی‌ربط همچون سازمان صمت استان و نیز سازمان حفاظت از منابع طبیعی قرار گیرد زیرا نابودی اراضی کشاورزی و مراتع در صورت عدم جبران ره‌آوری جز بیکاری و نابودی جوامع روستایی و درعین حال افزوده شدن به خیل عظیم حاشیه‌نشینی را در پی نخواهد داشت.

قیمت همراه شده است.

پیش‌بینی‌ها نشان می‌دهد اگر قیمت نفت به ۱۳۰ دلار در هر بشکه برسد، تورم هفت درصدی در انتظار اقتصاد جهان خواهد بود که می‌تواند بحران غذایی را تشدید کند.

همچنین برخی منابع اعلام کرده‌اند که نفت ۱۵۰ دلاری، رشد اقتصادی جهان را متوقف خواهد کرد.

با توجه به التهاب موجود در بازار نفت به دلیل کاهش عرضه و تأثیر حمله روسیه به اوکراین و در پی آن افزایش قیمت‌ها، اوضاع همه جانبه بحری ورود ایران به این بازار مثبت است و پیش‌بینی شرایطی مطلوب برای ایران در بازار نفت وجود دارد.

یکی از دلایل مهم تسجیل آمریکا برای توافق، بازشدن عرضه نفت ایران به بازار جهانی و مدیریت تنش در غرب آسیا برای کنترل قیمت نفت است.

از سویی روسیه سومین صادر کننده نفت به آمریکااست و با تحریم‌های آمریکا علیه روسیه، بحران تورمی آمریکا که هم‌اکنون بیشترین تورم چهار دهه گذشته را تجربه می‌کند تشدید خواهد شد.

## خبر

نایب رئیس کمیسیون صادرات غیرنفتی اتاق ایران:

### مسیر صادرات کالاهای ایرانی به روسیه با تحریم‌های غرب تسهیل می‌شود

سپهرغرب، گروه اقتصادی:

نایب رئیس کمیسیون

صادرات غیرنفتی اتاق

بازرگانی ایران گفت: روسیه

با توجه به شرایط جنگ با

اوکراین و تحریم‌های غرب،

مسیر صادراتی را برای ایران

تسهیل خواهد کرد.

سید مصطفی موسوی با بیان اینکه شرایط فعلی روسیه ظرفیت مناسبی از بازار این کشور را در اختیار ایران قرار خواهد داد، اظهار کرد: با بسته شدن مسیر اروپا و تحریم‌های غرب علیه روسیه، بازار این کشور نیازمند جایگزینی برای تأمین مواد موردنیاز خود است. وی با بیان اینکه روسیه برای تأمین کالاهای موردنیاز بازار خود نیازمند واردات از بلوک شرق است، خاطرنشان کرد: چین یکی از کشورهایی است که می‌تواند در این زمینه جایگزین اروپا شود، اما ایران به دلیل همسایگی با روسیه مزیت‌های بیشتری برای افزایش تجارت با این کشور دارد.

این مقام مسئول با اشاره به مسیرهای دریایی و زمینی ایران با روسیه، تصریح کرد: شرایط فعلی نشان می‌دهد که ایران می‌تواند سهم مناسبی از بازار روسیه را به خود اختصاص دهد و کالاهای بسیاری را به این کشور صادر کند و این ظرفیت در ایران برای توسعه تجارت وجود دارد.

موسوی با بیان اینکه بزرگ‌ترین چالش ایران در توسعه تجارت با روسیه مشکلات ارزی است، تأکید کرد: محدودیت‌های به وجود آمده با قطع ارتباط بانکی و بسته شدن مسیر سوئیت، مشکلات بسیاری را برای این کشور به همراه خواهد داشت.

وی گفت: در طولانی مدت محدودیت‌های ارزی این کشور موجب مشکلات بسیاری می‌شود و تبادلات بانکی نیز باید به‌صورت سنتی انجام شود، به همین دلیل نیازمند برنامه‌ریزی مناسب در زمینه توسعه تجارت با این کشور هستیم.

نایب رئیس کمیسیون صادرات غیرنفتی اتاق بازرگانی ایران، با تأکید بر اینکه نباید از این فرصت به‌صورت احساسی استفاده کنیم، خاطرنشان کرد: مشکلات به وجود آمده برای روسیه موجب می‌شود که این کشور شرایط تجاری را تسهیل کند و به همین دلیل نیاز داریم تا وزارت صمت، معدن و تجارت با تشکیل کارگروهی در این زمینه به تجار بخش خصوصی کمک کند.

### تشدید اقدامات در راستای متروکه‌زدایی در اماکن گمرکی

**حضور بازرسان ویژه در سه بندر استراتژیک**

سپهرغرب، گروه اقتصادی: وزارت اقتصاد و گمرک ایران در راستای تعیین تکلیف کالاهای متروکه اقداماتی را در دستور کار قرار داده‌اند.

در هفته گذشته بازدید رئیس قوه قضائیه از بندر شهیدرجایی، حواشی مختلفی را به‌همراه داشت، از موضوع کالای تاریخ‌گذشته که مدتی در انبارهای سازمان بنادر بلا تکلیف مانده بود تا دو دستگاه آمبولانس که ویدیوهای منتشرشده نشان می‌داد صاحبان کالا برای ترخیص و تعیین تکلیف کالای خود بعد از پنج سال اقدام مشخصی نکرده‌اند. این موضوع با بازخوردهایی در فضای عمومی جامعه همراه بود. در موضوع ترخیص و رسوب کالا در بنادر عملاً سه دستگاه سازمان بنادر و دریانوردی به‌عنوان متولی انبارهای مستقر در محوطه بندر، گمرک ایران و سازمان اموال تملیکی نقش‌آفرین هستند، در همین راستا وزیر اقتصاد نیز در دمای امسال دستور تشکیل تیم واکنش سریع ترخیص کالاها صادر کرده بود.

بررسی‌ها نشان می‌دهد از حدود دو سال قبل و در مقطعی که رئیس پیشین قوه قضائیه بازدیدی را از بندر شهید رجایی داشت، بحث عدم اتصال سامانه سازمان بنادر به سامانه گمرک به‌عنوان یکی از عوامل طولانی شدن تعیین تکلیف کالاهای متروکه مطرح شد.

لزم به ذکر است، سازمان بنادر مکلف شده است اطلاعات کالاهایی را که بیش از دو ماه در انبارها مانده است و فرایند ترخیص و تشریفات گمرکی آن‌ها آغاز نشده است جهت تعیین تکلیف و طی تشریفات متروکه به گمرک معرفی نماید، در همین راستا بایستی سایر شرایط لجستیکی برای ارزیابی هرچه سریع‌تر کالای متروکه فراهم شود.

نکته جالب توجه اینکه با وجود اقدام گمرک، همکاری مؤثر سازمان بنادر در بحث لجستیک جابه‌جایی کانتینرهای موجود در انبارها جهت انجام تشریفات متروکه ضروری می‌باشد، به‌عبارت دیگر ارسال و اعلام صرف فهرست بدون اقدامات لجستیکی منجر به طولانی شدن فرایند ارزیابی کالاهای متروکه کانتینر و رسوب آن‌ها شده است.

همچنین بحث تکمیل ظرفیت انبارهای سازمان اموال تملیکی از سال‌ها قبل به‌عنوان مهمترین عامل طولانی شدن فرایند تعیین تکلیف کالای متروکه عنوان شده بود که ظاهراً این مشکل همچنان پابرجاست.

در نهایت با وجود تمام این چالش‌ها، برای شفاف شدن علل اصلی طولانی شدن فرایند تعیین تکلیف کالای متروکه، متعاقب سفر ریاست قوه قضائیه با دستور رئیس کل گمرک بازرسان ویژه گمرکی به سه بندر شهید رجایی، بوشهر و بندر امام خمینی عازم شده‌اند.

لزم به این اساس، احتمالاً تا پایان سال گزارش نهایی گمرک در این خصوص تهیه می‌شود و اهم چالش‌ها و راهکارهای فوری رفع آن‌ها برای مقامات ارشد دولتی و قوه قضائیه ارسال خواهد شد.